Kitap Ayracı

Sayı:75

Kasım 2026

"Sakın kendilerini sınamak için onların bir kesimini yararlandırdığımız dünya hayatının çekiciliğine göz dikme! Rabbinin sana verdiği nimetler daha hayırlı ve daha kalıcıdır." (Tâhâ, 131)

HAKİKAT DERGİSİ

İÇİNDEKİLER

Cam Ekranın Serabı ? 03
Secde Suresi 05
Beşevler Safa Cami 07
El-Muahhir (Esma) 08
Hz.İlyas (as)'ın Hayatı 09

Hz.İlyas (as)'ın Hayatına Psikolojik Bakış 10
Bir Sünnet (Çocuklarınızla Çocuklaşın) 12
Müslüman Bencil Olmaz. 13
Risale-i Nur'dan 14
Risale'den Veciz 15

Dava Adamı Notlarından 16
Müslüman Bilim Adamı (Muhammed El-Fezârî) 17
Ayın Kelimesi "Marifetullah" 19
Doğadan İlham (Mürekkep Balığı) 20
İslam Alimi İmam Gazali 21
Ispanak 23
Bir Sahabe (Beşir Bin Sa'd (r.a.)) 24

Kıssa (En Büyük Keramet) 25
Sultan 1.Mahmut 26
Hint Oklu Kirpi 27
Bir Dua 29
Dünyanın Unutulmuş Müslümanları: SURİNAM 30
Nurlu Çizgiroman 32
Namaz Takibi 33

CAM EKRANIN SERABI

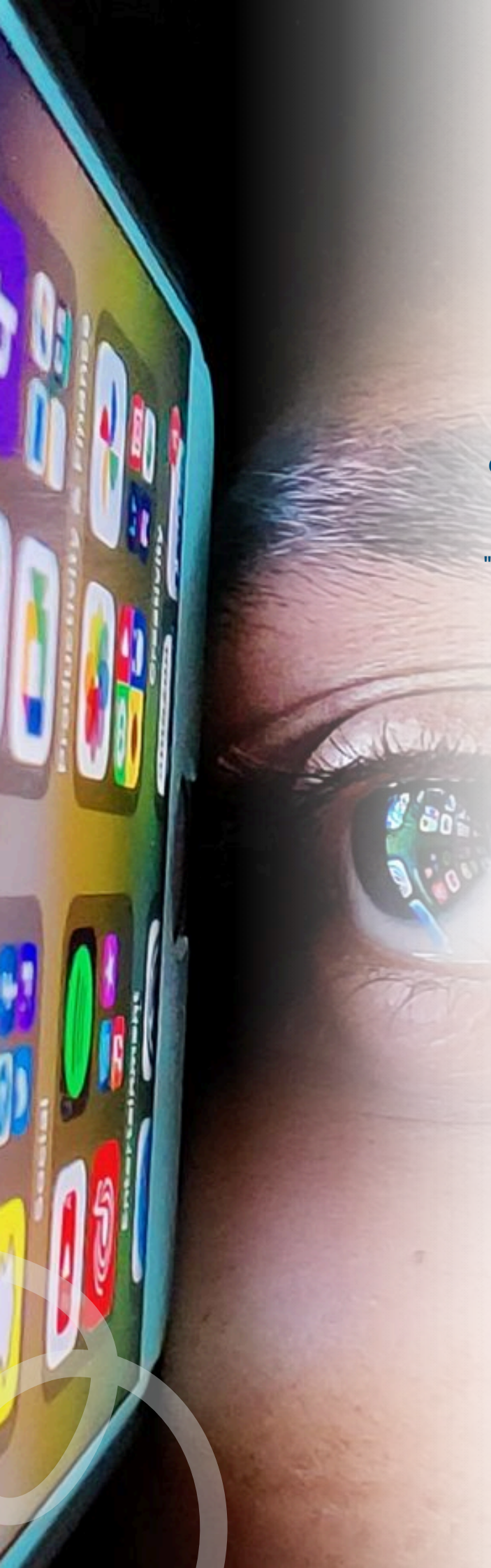
Kendi 24 Saatini Başkalarının Birkaç Saniyesine Kurban Etmek

Başparmağın o mekanik ritimle yukarı kaydığı o anlarda, aslında neyi tükettiğimizin farkında mıyız? Elimizde tuttuğumuz o filtrelenmiş saniyelerin karşısına kendi 24 saatimizi koyuyoruz. Sonuç kaçınılmaz bir iç çöküş: Eksiklik, değersizlik ve geç kalmışlık hissi. Peki, ruhumuzu modern bir melankoliye ve sinsice ilerleyen bir depresyona sürükleyen bu kıyas tuzağına kadim mirasımız ve İslami psikoloji penceresinden baktığımızda gerçekte ne görüyoruz?

Surete Bakıp Sireti Unutmak

İslami psikolojinin temel ilkelerinden biri, varlığın zahir ve batın dengesi üzerine kurulmuş olmasıdır. Sosyal medya ise insanlık tarihinin gördüğü en kusursuz *"zahir fabrikasıdır"*. Burada herkes kendi hayatının yönetmeni, kurgucusu ve *vitrin sorumlusudur.* Bizler, bir başkasının hayatının sadece tek bir sahnesini izleyip, senaryonun geri kalanını onun lehine kusursuz, kendi aleyhimize ise sefil ilan ediyoruz. Bu durum, nefsin sürekli dış uyaranlarla beslenen kıyaslama mekanizmasını tetikler. **Başkasının vitrinine baktıkça kendi rızkına körleşen insan, zamanla derin bir varoluşsal yetersizlik hissine ve şükürsüzlük sarmalına hapsolur.** Kur'an-ı Kerim bu zaafı açıkça

"Sakın kendilerini sınamak için onların bir kesimini yararlandırdığımız dünya hayatının çekiciliğine göz dikme! Rabbinin sana verdiği nimetler daha hayırlı ve daha kalıcıdır." (Tâhâ, 131)

"Geç Kaldım" İllüzyonu ve Takdir-i İlahi

Sosyal medyanın dayattığı en ağır psikolojik baskılardan biri de **sahte başarı takvimleridir.** Yirmili yaşlarında her şeyi başarmış gibi duran profiller, insana sürekli geç kaldığı, hayat trenini kaçırdığı hissini aşılar. Oysa **İslam düşüncesinde vakit ve kader anlayışı doğrusal bir yarış pisti değildir.** Bir çekirdeğin çatlayıp koca bir çınar olması onlarca yıl alırken, bir ot birkaç haftada boy verir; ancak hiçbiri diğerinden daha "başarılı" ya da "değerli" değildir. Herkesin hayat sahnesi ve vakti kendine hastır.

Ruhu Kurtarmak: Kıyas Çukurundan İçsel Huzura

Kendi 24 saatimizi heba etmemek ve dijital dünyanın ürettiği bu yapay depresyondan sıyrılmak için İslami psikolojinin sunduğu pratik ilkeler bize rehber olabilir:

- **Nazar Ber Kadem (Bakışı Kendi Adımına Çevirmek)**: Tasavvufi bir terbiye olan bu ilke, kişinin yürürken başkalarının nereye gittiğine değil, kendi ayak uçlarına bakmasını öğütler. Kendi yolumuza odaklanmak, dış sesleri susturmanın ilk adımıdır.
- **Ölçüyü Korumak:** Dünyalık konularda bizden daha aşağıda olanlara, manevi konularda ise bizden daha ileride olanlara bakmak tavsiye edilmiştir. Sosyal medya ise bu denklemi tersine çevirerek sürekli "daha lüks, daha rahat, daha popüler" olanları gözümüzün önüne iter; bu tuzağa karşı uyanık olmak gerekir.

SECDE SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 30 âyettir. Sûre, adını mü'minlerin Allah'a secde etmelerinden bahseden 15. âyetten almıştır.
Sûrede ayrıca Allah'ın kudretinden,ahiret gününden, kitaplardan, peygamberlerden ve insanın yaratılışından söz edilmektedir.

Önceki sûrenin (Lokmân) sonunda Allah'ın birliğinin delillerine ve dünya hayatından sonra gelecek âhiret gerçeğine değinilmişti. Bu sûreye de peygamberlere ve onların getirdiklerine iman konusuyla başlanmıştır. Başta olduğu gibi sonda da ilâhî kudretin delilleri üzerinde düşünme çağrısına temel teşkil eden örnekler verilmiştir. Öldükten sonra dirilmenin gerçek olduğuna dikkat çekilen sûrede hakiki müminlerin özellikleri ve kavuşacakları nimetlerle inkârcılıkta ısrar edenlerin karşılaşacakları cezalar üzerinde durulmuştur.

SECDE SURESİ

Gökleri, yeri ve bunların arasındakileri altı günde yaratan, sonra arşa istivâ eden Allah'tır. O'nsuz size ne bir dost ne bir şefaatçi bulunur. Hâlâ düşünüp ders almaz mısınız?

4. Ayet

Beşevler SAFA CAMİİ

Beşevler Mahallesi`nde bin 250 metrekarelik alanda, mini bir külliye olarak inşa edilen ve konferans salonu ile sportif alanlara da sahip 900 kişilik cami, Bursa`nın yanı sıra farklı kentlerden gelen ziyaretçileri ağırlıyor.

Kubbe kısmının 120 metrekarelik bölümü uzaktan kumanda sistemiyle açılıp kapanan camide avize bulunmuyor, cami içi led ampullerle aydınlatılıyor.

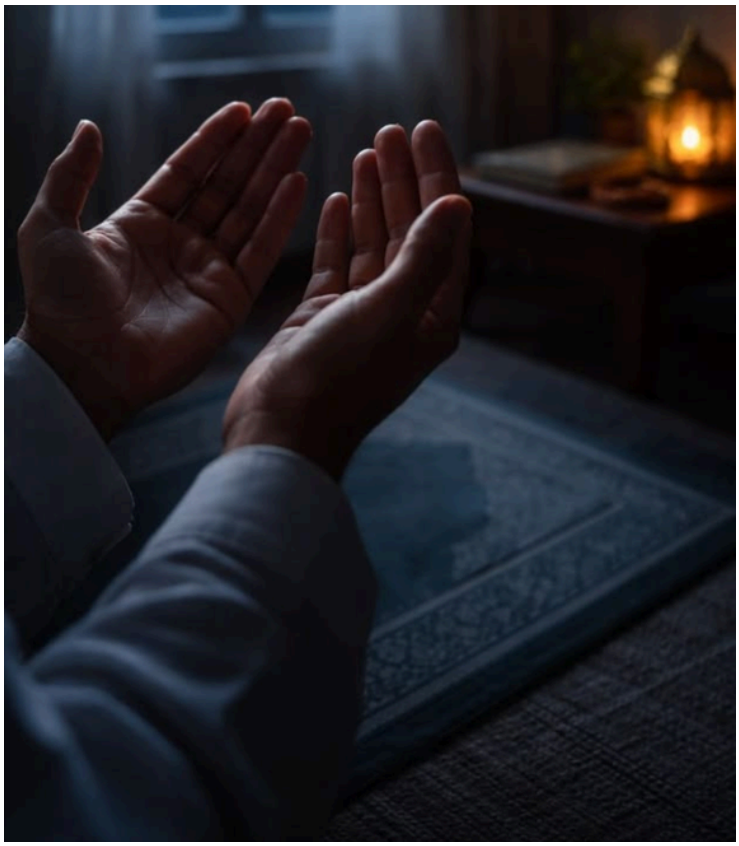
Klasik kalıpların dışına çıkan tasarımıyla dikkat çekiyor. Caminin en belirgin özelliği, **hareketli kubbe sistemi.** Teknik destekle orta alanı açılır kapanır hale getirilen kubbe, özellikle sıcak yaz aylarında cemaate gökyüzünün altında, serin ve ferah bir ortamda ibadet etme imkânı sunuyor. Uzaktan kumandayla kontrol edilebilen 120 metrekarelik büyük kubbesi açıldığında **cemaat gökyüzü altında ibadet edebiliyor.** Bu sistem yaz aylarında caminin doğal havayla serinlemesini sağlıyor.

1.250 metrekarelik alan üzerine kurulan yapı; ana ibadethane alanının yanı sıra konferans salonu, kreş, emzirme odası, internet odası ve sosyal/sportif alanlar da barındırıyor.

EL-MUAHHİR

Dilediğini sona alan, erteleyen, geciktiren, alçaltan ve istediğini geride bırakan anlamına gelir.

El-Muahhir ismi, Tirmizî ve İbn Mâce'nin Esmaü'l-Hüsnâ listelerinde yer aldığı gibi hadislerde doğrudan geçmektedir. Kur'an-ı Kerim'de ise fiil formunda tehir etmek (ertelemek) şeklinde sıkça buyrulur.
İslam alimlerinin tefsir ve şerhlerine göre bu ismin evrendeki ve insan hayatındaki tecellileri şunlardır:

Allah, inkarcıların ve günahkarların cezalarını hemen vermez, tövbe etmeleri veya günahlarının karşılığını tam bulmaları için mühlet tanır ve cezalarını ahirete erteler. İman edip ibadet eden, emir ve yasaklara uyan kullarını öne geçirirken; isyan eden, gafil olan ve peygamberleri yalanlayan kullarını ise liyakatlerine göre geride bırakır, derecelerini düşürür. Kainattaki her olayın, doğumun, ölümün ya da kıyametin vaktini Allah kendi ilmi katında belirlemiştir. Yaşanması gereken bazı durumları hikmeti gereği en sona bırakır.

HZ. İLYAS (A.S.)

Hârûn aleyhisselâm'ın neslindendir. Benî İsrâîl'e gönderilen peygamberlerdendir. İsrâîloğulları Filistin'i ele geçirince, kabîlelerden biri Ba'lbek'e yerleşmişti. Başlarında zâlim bir hükümdar vardı. Rivâyete göre, şehrin ismi önceleri Bek idi. Ancak bu zâlim kral, Ba'l adında bir put yaptırdı ve halkı bu puta tapmaya zorladı. Ve Ba'l ile Bek ismi birleşerek, bu şehre Ba'lbek denildi. İşte Hazret-i İlyâs, tevhîdden uzaklaşıp şirke düşenleri Hakk'a dâvet etmek üzere, bu beldeye peygamber olarak gönderildi.

Halkın taptığı put, yaklaşık on metre büyüklüğünde idi ve altından yapılmıştı. İlyâs aleyhisselâm bunlara:

"Ba'l putuna tapmaktan vazgeçiniz! Her şeyin yaratıcısı olan Allâh'a îman ve ibâdet ediniz!" diyordu.

Fakat İsrâîloğulları, İlyâs aleyhisselâm'ın nasihatlerini dinlemediler. Onu bulundukları beldeden dışarı çıkardılar. Bu sebeple başlarına türlü musîbet ve belâlar geldi. Nihâyet hakîkati anlayıp Hazret-i İlyâs'ı buldular. Kendisine îmân edip bütün sıkıntılardan kurtuldular.

Lâkin azgın bir kavim oldukları için dinde sebât etmeyerek tekrar isyâna sürüklendiler, doğru yoldan ayrıldılar. Hazret-i İlyâs, kendilerine tekrar tekrar nasihat etti ise de, dinlemediler. Bunun üzerine emr-i ilâhî ile İlyâs aleyhisselâm aralarından ayrıldı. Hepsi perişan oldular. Dünyâda da âhirette de cezâ ve azâba dûçâr kılındılar.

Rivâyet olunur ki İlyâs aleyhisselâm, ölüm meleği olan Azrâîl'i görünce dehşet içinde ürperdi. Azrâîl aleyhisselâm da, bunun sebebini merak ederek:

"-Ey Allâh'ın Peygamberi! Ölümden mi korktun?" diye sordu.

İlyâs aleyhisselâm cevâben:

"-Hayır! Ölümden korktuğum için değil, dünyâ hayâtına vedâ edeceğim için bu hâldeyim..." dedi.

Sonra şöyle devâm etti:

"-Dünyâ hayâtında Rabbime kulluk yapmaya, iyilikleri emredip kötülüklerden men etmeye gayret ediyor, vaktimi ibâdet ve amel-i sâlihle geçiriyor, güzel ahlâk ile yaşamaya çalışıyordum. Bu hâl benim huzur kaynağım oluyor, gönlüm sürur ve mânevî neş'elerle doluyordu. Ölünce bu zevkleri ve lezzetleri yaşayamayacağım ve kıyâmete kadar mezarda rehin kalacağım için üzülmekteyim!" dedi.

HZ. İLYAS (A.S.)
PSİKOLOJİK ETKİSİ

1. Çoğunluğun Yanılgısına Karşı Tahkikî İman ve Zihinsel Bağımsızlık

Hz. İlyas (as), toplumunun yaygın olarak benimsediği "Ba'l" putuna ve asılsız ritüellere karşı tevhidi kararlılıkla savunmuştur. Çoğunluğun taklidi inançlarına karşı aklı ve fıtratı harekete geçiren şu soruyu yöneltmiştir: **"En güzel yaratanı, sizin de geçmişteki atalarınızın da Rabbi olan Allah'ı bırakıp Baal'e mi taparsınız?"** (Sâffât Suresi | 125). Bu duruş, peygamberlik vakarının ve taklitten uzak, doğrudan delile dayanan tahkikî imanın bir yansımasıdır.

Psikolojik Etki:

Sosyal etki ve sürü psikolojisi, bireylerin kendi doğrularını kalabalıkların onayına feda etmesine yol açabilir. Hz. İlyas'ın (as) tavrı, kişinin dış referanslara bağımlı kalmadan, fıtratına ve ahlaki değerlerine dayalı bir bilişsel esneklik ile **hakikatte sebat** edebileceğini gösterir.

2. Tebliğ ile Gelen Sıkıntılar Karşısında Uzlet ve Nefsin İhyası

Kavminin hidayete direnmesi, inkârda ısrar etmesi ve zalim yöneticilerin tehditleri karşısında Hz. İlyas (as), bir dönem dağlara ve mağaralara çekilerek ibadet ve tefekküre yönelmiştir. Bir peygamber olarak bu geri çekiliş asla bir vazgeçiş veya yeis (ümitsizlik) değil; tebliğ ile gelen sıkıntılar içinde bir **uzlet** ve kalbî sükûnete erişme halidir.

Psikolojik Etki:

Yoğun sorumluluk, stres ve tükenmişlik hissi taşıyan süreçlerde insanın kendi kabuğuna çekilmesi bir kaçış değil, **manevî bir öz-düzenleme** (self-regulation) ihtiyacıdır. Kıssadaki bu boyut; yalnız kalıp içsel dengesini bulan ve Rabbine sığınan insanın, ruhsal enerjisini tazeleyerek yeniden mücadele azmi kazanacağını modeller.

3. Kolektif İnkâr İçinde İstiğnâ ve Anlam Odaklı Sebat

Toplumunun büyük çoğunluğunun sırt çevirmesi, Hz. İlyas'ı (as) davasında zahiren yalnız bırakmıştır. Ancak o, kimseden dünyevî bir beklentiye girmeyen peygamberane bir **istiğnâ** (yalnızca Allah'a muhtaç olma, insanlardan müstağni olma) şuuruyla hareket etmiştir. Sayıca azlığa veya dünyevî neticelere değil, emanet edilen risalet vazifesine odaklanmıştır.

Psikolojik Etki:

Kendi doğru duruşu nedeniyle çevresinden soyutlanan bireyler, derin bir yabancılaşma veya varoluşsal yalnızlık yaşayabilir. Hz. İlyas'ın (as) kıssası, dış onay arayışını bırakıp çabanın **yüce bir gayeye odaklanma**nın (iç denetim odağı), insanı yıpranmaktan koruyan en sağlam kalkan olduğunu hatırlatır.

4. Kıtlık ve Darlık Anlarında İtimat, Tevekkül ve Sekînet

Kavminin maruz kaldığı kuraklık ve kıtlık dönemlerinde Hz. İlyas (as), hem hayatta kalma hem de vazifesini sürdürme noktasında sarsılmaz bir teslimiyet göstermiştir. Kontrol edemediği dış şartlar karşısında paniğe veya telaşa kapılmamış; rızkın ve hükmün tek sahibine sığınarak kalbinde **sekînet** (içsel huzur ve dinginlik) hâlini muhafaza etmiştir.

Psikolojik Etki:

Belirsizlik ve kontrol kaybı, insan zihninde yoğun kaygı ve kayıp korkusu üretir. Hz. İlyas'ın (as) gösterdiği **aktif tevekkül,** bireyin kontrol edemeyeceği alanları kabullenip, kontrol edebildiği niyet ve eylemlerine odaklanmasını sağlayarak zihinsel yıpranmayı engeller.

5. İsmet ve Emanet Şuuruyla Süreklilik: Hz. Elyesa (as) ile Geleceği İnşa

Hz. İlyas (as), kavminin tepkileri ne olursa olsun tebliğ vazifesinden geri durmamış, peygamberliğe yakışır bir **sabır ve emanet** bilinciyle kendisinden sonra bu kutlu sancağı taşıyacak olan Hz. Elyesa'yı (as) yetiştirmiştir. Sonuç hemen alınamasa bile tohum ekmeye ve hakikatin sürekliliğine inanmıştır.

Psikolojik Etki:

Emeklerinin karşılığını hemen görememek bireyde çaresizlik hissi doğurabilir. Oysa geleceğe bir değer bırakmak ve sonraki nesle kılavuzluk etmek, gelişim psikolojisindeki üretkenlik (generativity) ihtiyacını karşılar. Hz. İlyas'ın (as) örneği, **neticenin değil sürecin** ahlakî sorumluluğunu taşımanın insana **tükenmeyen bir umut ve amaç duygusu** kazandırdığını ortaya koyar.

Bir Sünnet

ÇOCUKLARINIZLA ÇOCUKLAŞIN

Hadîs-i şerîfte buyrulur: “Kimin bir çocuğu varsa onunla çocuklaşsın!” (Deylemî, III, 513)

Hadîs-i şerîf, çocukla iletişim kurarken onun yaş seviyesine, zihin dünyasına ve duygusal ihtiyacına inmeyi öğütler. Buradaki "çocuklaşmak"; katı otoriter bir tavrı bırakıp çocukla onun dili olan oyun, neşe ve empati üzerinden bağ kurmak demektir. Hz. Peygamber (s.a.v.) bu tavsiyesiyle, çocuğa kendini güvende ve anlaşılmış hissettirmenin yolunun onun dünyasına misafir olmaktan geçtiğini gösterir.

Müslüman BENCİL OLMAZ!

Çünkü bilir ki, gerçek huzur sadece kendini düşünmekte değil; başkasının derdiyle dertlenmekte, paylaşmakta ve fedakârlıktadır. Bencil insan, etrafına yük olur; Müslüman ise her zaman yük alan, yük hafifleten kimsedir.

Kur'an'da şöyle buyrulur: "*..Kim nefsinin bencilliğinden korunmayı başarırsa işte kurtuluşa erecekler onlardır.*" (Haşr, 59/9)

Peygamber Efendimiz ﷺ buyurur: "*Hiçbiriniz kendisi için istediğini kardeşi için de istemedikçe (gerçek anlamda) iman etmiş olamaz.*" (Buhârî, Îmân, 7)

Mümin paylaşır, empati kurar, gönlü geniştir. Kendini merkeze koyan değil, kardeşini de düşünen kazanır.

RİSALE-İ NUR'DAN

Ey muannid münkir! Senin enaniyetin seni o kadar ahmaklaştırmış ki yüz muhali birden kabul etmek derecesinde hükmediyorsun. Çünkü sen mevcudsun. Ve basit bir madde ve camid ve tagayyürsüz değilsin. Belki daima teceddüdde olarak, gayet muntazam bir makine ve hârika ve daima tahavvülde bir saray gibisin. Senin vücudunda her vakit zerreler çalışıyorlar. Senin vücudun kâinatla, hususan rızık münasebetiyle, hususan beka-i nev'i itibarıyla alâkadar ve alışverişi vardır. Senin vücudunda çalışan zerreler, o münasebatı bozmamak ve o alâkadarlığı kırmamak için dikkat ediyorlar. Öylece ihtiyatla ayaklarını atıyorlar. Güya bütün kâinata bakıyorlar. Senin münasebatını kâinatta görüp öylece vaziyet alıyorlar. Sen zahirî ve bâtınî duygularınla, o zerrelerin o hârika vaziyetine göre istifade edersin.

Eğer sen vücudundaki zerreleri, Kadîr-i Ezelî'nin kanunuyla hareket eden küçücük memurları veya bir ordusu veya kalem-i kaderin uçları, her bir zerre bir kalem ucu veya kalem-i kudretin noktaları, her bir zerre bir nokta olduğunu kabul etmezsen; o vakit senin gözünde çalışan her bir zerreye öyle bir göz lâzım ki senin mecmu-u cesedinin her tarafını görmekle beraber, münasebettar olduğun bütün kâinatı dahi görecek bir göz ve bütün senin mazi ve müstakbel ve nesil ve aslın ve anâsırının menbalarını ve rızkının madenlerini bilecek, tanıyacak yüz dâhî kadar bir akıl vermek lâzım geliyor. Senin gibi bu meselelerde zerre kadar aklı olmayanın bir zerresine bin Eflatun kadar bir ilim ve şuur vermek, bin derece divanece bir hurafeciliktir!

(Asâ-yı Mûsa)

RİSALEDEN
Vecize

Bizim vazifemiz hizmettir,
netice Cenab-ı Hakk'a aittir;
biz vazifemizi yapmakla
mecbur ve mükellefiz.
(Emirdağ Lâhikası)

İrade kudreti; çok cehd sarfından ziyade, zihnin bütün kuvvetlerinin aynı gayeye ve aynı istikâmete doğru sevk edilmesi ile izah edilebilir.
Bir Dâvâ Adamından Notlar
Zübeyir Gündüzalp
SEBAT

8. yüzyılın ikinci yarısında yaşamış olan Muhammed b. İbrâhim el-Fezârî, İslâm dünyasında astronomi çalışmalarının ilk önemli temsilcilerinden biridir. Hayatı hakkında günümüze ulaşan bilgiler sınırlı olsa da yaptığı çalışmalar, sonraki yüzyıllarda gelişecek İslâm astronomisinin temelleri açısından oldukça değerlidir.

MUHAMMED EL-FEZÂRÎ

Gökyüzünü Anlamaya Adanmış Bir Ömür

Fezârî, özellikle astronomi, matematik ve astronomi aletleri üzerine çalışmalar yapmıştır. Abbâsîler döneminde Bağdat'ta gelişen bilim ortamının önemli isimlerinden biri olarak, farklı medeniyetlerin sahip olduğu bilimsel bilgilerin Arapça'ya aktarılmasına katkıda bulunmuştur.

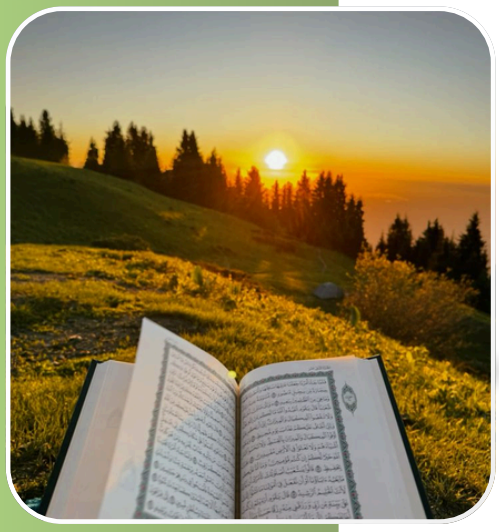

Fezârî'nin adı aynı zamanda usturlap ile de anılır. Usturlap; Güneş ve yıldızların konumlarını belirlemek, zamanı hesaplamak ve gökyüzü hareketlerini incelemek için kullanılan önemli bir astronomi aletiydi. Fezârî'nin bu alandaki çalışmaları, astronominin yalnızca teorik bir ilim olarak kalmayıp ölçüm ve gözleme dayalı şekilde ilerlemesine katkı sağlamıştır.

Ayın kelimesi:

Mârifetullah

Mârifetullah, en yalın tanımıyla insanın Yaratıcısını sadece var olarak bilmesi değil; **O'nu isimleri, sıfatları ve tecellileriyle yakından tanıması, kalben hissetmesi ve kavramasıdır.** Bu hali yaşayan kimse yüzeysel bir inancın ötesine geçer. Aksine, kâinatta tecelli eden **İlahi sanatı ve hikmeti** derin bir hayranlıkla temaşa eder; ancak bu idrakini tamamen kelimelere dökmekte bazen aciz kalabilir. İçsel dünyasında biriken bu marifet nurları, kişinin bakış açısını değiştirerek olaylara **"mana-yı harfî"** ile bakmasını sağlar. Kökeninde **Kur'anî tefekkür, mahlukata ibretle bakış ve kalbi tasfiye** yatan mârifetullah, insanın ruhundaki anlamsızlık ve boşluk hissini gidererek huzur verir. Kişinin kendisini sürekli Rabbine yakın hissetmesi, zamanla maruz kaldığı kronik kaygı ve gelecek korkusu gibi manevi problemleri şifaya kavuşturur.

MÜREKKEP BALIĞINDAN

KAMUFLAJ TEKNOLOJİSİ

Deniz altındaki mürekkep balıkları, derilerindeki özel hücreler sayesinde renk ve desenlerini kısa sürede değiştirerek çevrelerine kusursuz bir şekilde uyum sağlar. Bu değişim yalnızca saklanmak için değil, aynı zamanda iletişim kurmak ve çevrelerindeki tepkilere cevap vermek amacıyla da kullanılır. Bilim insanları bu etkileyici sistemi inceleyerek askerî kamuflajdan akıllı malzemelere, robotik sistemlerden yeni nesil ekran ve optik teknolojilerine kadar birçok alanda uyarlanabilir teknolojiler geliştiriyor.

Buradaki en dikkat çekici detay, mürekkep balığının bu karmaşık süreci kendi iradesiyle veya karmaşık makinelerle değil, doğuştan sahip olduğu kusursuz bir sistemle gerçekleştirmesidir. Çevresindeki değişimi anında algılayıp buna uygun desenler oluşturabilmesi, canlı bedenindeki o ince ve kusursuz düzenin en güzel örneklerinden biridir.

İnsan oğlu bu harika sistemi gözlemleyerek kendi teknolojisine yepyeni fikirler katıyor. Fakat **ilham alınan bu sistem insan eliyle tasarlanmış olmayıp, zaten eksiksiz bir şekilde yaratılmış** olarak karşımızda duruyor. Bir mühendis bu özelliği taklit ederek yeni bir teknoloji ortaya koyabilir; fakat o canlıya **bu yeteneği veren ve ihtiyaçlarına uygun şekilde yaratan Allah'tır.** Tabiata bu pencereden baktığımızda, yalnızca teknolojinin ilham kaynaklarını değil, aynı zamanda **Allah'ın ilim ve sanatını gözler önüne seren sayısız eseri** de açıkça görmüş oluruz.

İSLAM ALİMİ

İmam Gazali

İmam Gazali 1053 yılında Tûs'ta doğdu. İlk tahsilini ileride meşhur bir vaiz ve sûfî olarak tanınacak olan kardeşi Ahmed ile birlikte Tûs'ta tamamladı. 1069 yılında Nişâbûr'daki Nizâmiye Medresesi'ne giderek meşhur Şâfi fakihi ve Eş'arî kelamcısı İmâmü'l-Harameyn Ebu'l-Me'âlî el-Cüveynî'nin talebesi oldu. Cüveynî'den fıkıh tahsil ettiği gibi hocasının kelam alanındaki büyük birikiminden de istifade etti.

"**Hüccetü'l-İslam**" (İslam'ın kesin delili) unvanıyla tanınmaya başlandığı Bağdat'taki görevi sayesinde buradaki Abbâsî halifesiyle ve idarî zümreyle de yakın ilişkiler kurdu. Döneminin en etkili âlimi iken yaşadığı manevî ve entelektüel kriz neticesinde 1095 yılında Bağdat'taki görevlerini ani bir kararla bırakıp şehri terk etti. Bağdat'tan ayrılıp Dımaşk ve Kudüs'e gitti, Halil şehrinde Hz. İbrâhim'in kabrinde bir daha siyasî otoritelere hizmet etmeyeceği ve devlet tarafından kurulan okullarda hocalık yapmayacağına dair yemin etti.

Yüce Allah'ın lütfuyla şüphecilikten kurtulan Gazali, kendi döneminde hakikate ulaşma iddiasında bulunan dört grup olduğunu belirterek araştırmalarını bunlar üzerinde yoğunlaştırmıştır: Kelamcılar, filozoflar, Bâtınîler ve sûfîler. Gazali, bu gruplara dair değerlendirmelerde bulunurken, öncelikle onların iddialarını bütün yönleriyle öğrenmeyi kendisine ilke olarak koymuş ve eleştirilerini bu öğrenim sürecinin ardından sağlam temeller üzerine inşa etmiştir.
Gazâlî, Allah'ın dinini eksiksiz bir şekilde inananlara tebliğ eden Hz. Muhammed'in gerçek masum imam olduğunu vurgulayarak âlimlerin Kur'ân ve sünnetin rehberliğinde İslam ümmetinin problemlerine çözüm getirebileceğini belirtmiştir.
Gazali'ye göre Hz. Peygamber'in vahiy tecrübesiyle sûfîlerin manevî hâlleri arasındaki benzerlik, aklın bütün hakikatleri anlayıp açıklamadaki yetersizliğini ve hakikate ulaşmada peygamberin rehberliğine duyulan zorunlu ihtiyacı gözler önüne sermektedir.

ISPANAK

A VİTAMİNİ

DEMİR DEPOSU

E VİTAMİNİ

KEMİK DOSTU

GÖZ SAĞLIĞI

K VİTAMİNİ

Ispanak, içerdiği A, C, E ve K vitaminleri, demir, kalsiyum ve yüksek lif oranı sayesinde bağışıklığı güçlendiren en faydalı kış sebzelerinden biridir. Güçlü antioksidan bileşenleri ile vücudu hastalıklara karşı korur.

Ispanağın En Önemli Faydaları

* **Bağışıklığı Güçlendirir:** Yüksek C vitamini ve enfeksiyonlara karşı kalkan görevi gören beta-karoten içerir.
* **Göz Sağlığını Korur:** İçeriğindeki lütein ve zeaksantin antioksidanları, yaşa bağlı göz bozukluklarını ve katarakt riskini azaltmaya yardımcı olur.
* **Kemikleri Güçlendirir:** Günlük K vitamini ihtiyacının büyük kısmını karşılayarak kalsiyumun kemiklerde tutulmasını sağlar.
* **Sindirim Sistemini Düzenler:** Zengin lif (posa) yapısıyla bağırsak hareketlerini hızlandırır ve kabızlığı önler.
* **Enerji Verir ve Kansızlığa İyi Gelir:** Bitkisel demir ve folat (B9 vitamini) içeriğiyle alyuvar üretimini destekler, yorgunluğu azaltır. (Not: Ispanaktaki demirin vücut tarafından daha iyi emilmesi için üzerine limon sıkarak C vitamini ile birlikte tüketilmesi önerilir).
* **Kalp Sağlığını Destekler:** İçerdiği potasyum ve nitratlar sayesinde kan basıncını (tansiyonu) dengelemeye yardımcı olur.

BEŞİR BİN SA'D (R.A.)

Beşir Bin Sa'd, Medine'li müslümanlardandır. Hazrec kabilesinin Beni Hâris koluna mensuptur. Künyesi Ebû Numan'dır. Kızkardeşi Abdullah Bin Revâha (r.a) ile evlidir. İkinci Akabe'ye iştirak ederek İslâm'la şereflenmiştir. Ashâb-ı Bedir'dendir.

O, Bedir Uhud ve Hendek başta olmak üzere Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem Efendimizle birlikte bütün savaşlara katıldı. Küçük çaptaki birliklere de kumandan olarak vazifelendirildi.

O, Fahr-i Kâinat (s.a) Efendimiz'in emrini her şeyden önde tutardı. Canı pahasına da olsa onun emrini yerine getirmeye çalışırdı. Bu teslimiyetle büyük bir şevk ve heyecan içerisinde durup dinlenmeden seferden sefere koştu. Hudeybiye antlaşması yapıldıktan sonraki sene İki Cihan Güneşi Efendimiz umre yapmak için yola çıktı. Umretü'l-Kaza diye meşhur olan bu seferinde sevgili Peygamberimiz muhtemel bir savaşı dikkate alarak yanında silah götürdü. Bu silahların muhafazası görevini de Beşir Bin Sa'd (r.a)'a verdi.

Beşir İbni Sa'd (r.a) Câhiliye döneminde okuma yazma bilen nâdir kişilerden biriydi. Sevgili Peygamberimiz'e çeşitli konularda sorular sorar, cevaplar alırdı. Bir defasında Resûl-i Ekrem (s.a) Efendimize; "Yâ Rasûlallah! Allah Teâlâ bize, sana salavat getirmemizi emretti. Acaba sana nasıl salavat getireceğiz?" diye sordu. Resûl-i Ekrem (s.a) Efendimiz de: **"Allahümme salli ve bârik"** duâlarını okursunuz buyurdu.

Veda Haccında bulundu. Hz. Ebû Bekir (r.a) devrinde de çeşitli savaşlara iştirak etti. Miladi 633 tarihinde Irak seferine katıldı. Hîre'nin fethinde bulundu. Son olarak Halid İbni Velid (r.a)'ın komutasında Aynü't-Temr seferine katıldı ve bu savaşta şehadet şerbetini içti. Cenab-ı Hak'tan şefaatlerini niyaz ederiz. Amin.

Bir Kıssa

EN BÜYÜK KERAMET

Hasan Feyzi Efendi,Her veli gibi keramet göstermekten kaçınırdı.
Bu, zihnine takılırdı talebenin. Bir sabah ders başladığında çocukların zihninde yine aynı şey vardı:
Keramet...“Hocamız neden hiç keramet göstermiyor?” diyorlardı.
Bu, malûm oldu büyük zata...Dersi kesip döndü onlara.
Ve **“Biz şu günahkâr hâlimizle yerin dibine lâyıkız, buna rağmen bakın yer üstündeyiz... Bu, keramet değil de nedir?”** dedi.
Talebeler şaşırdılar!..Birbirlerine bakıştılar.Hocaları, bu defa:
“En büyük keramet nedir biliyor musunuz?” diye sordu.
“Bilmiyoruz” dediler.
Hasan Feyzi Efendi:
“En büyük keramet; istikamettir, istikamet, doğru yolda yürümekte sebat etmektir... Asıl hüner; İslâm’a tam uymaktır, İslâm’dan kıl kadar ayrılan kimsede bir harikulâde hâl görürseniz hiç kıymet vermeyin” dedi.
Merakla sordular: “Neden hocam?”
“Çünkü o, keramet değil istidraçtır. Kâfirlerde ve günahkârlarda görülen fevkalâde hâllere istidrac denir” dedi.
Gençler bunu öğrendiler. Ve rahatladılar...
Zihinlerindeki “soru işareti” de çözülmüş oldu böylece.

SULTAN 1. MAHMUT

Sultan Birinci Mahmud, 2 Ağustos 1696 günü, İstanbul'da doğdu. Babası Sultan İkinci Mustafa, annesi Saliha Valide Sultan'dır. Büyükannesi Gülnuş Sultan'ın sevgi ve ilgisiyle büyüdü. Zeki, iyi niyeti ve kuvvetli karakterliydi.

Küçük yaşlardan itibaren çeşitli hocalardan dersler aldı. Tarih, edebiyat ve şiirle meşgul oldu. Özellikle musikî ile uğraştı.

Sultan Birinci Mahmud, 1 Ekim 1730 tarihinde otuz beş yaşında iken padişah oldu. Devrindeki en değerli kimseleri seçip iş başına getirdi. Karakter sahibi, azimli, müşfik, merhametli, dikkatli ve sabırlı bir insandı. Kendi zevkinden çok milletin refahını düşünerek hareket etti. Bu sayede babası ve amcasının düştüğü hatalara düşmedi. Hayatının son iki yılını hasta geçiren Sultan Birinci Mahmud, 13 Aralık 1754 tarihinde elli dokuz yaşında iken vefat etti. Sultan İkinci Mustafa'nın Yeni Cami'deki türbesine defnedildi.

SULTAN 1. MAHMUT DÖNEMİ VAK'ALARI

Patrona Halil İsyanı

İran savaşları

Avusturya ve Rusya ile yapılan savaşlar

Kapitülasyonlar

İran ile yeniden başlayan savaş

1. Mahmut dönemindeki ıslahatlar ve mimari eserler

HİNT OKLU KİRPİ

Selamun aleyküm değerli Kitap Ayracı okurları..
"Beeen Hint oklu kirpisiyim..."
Oklaşmış tüylerimle bana bakanlar çoğu zaman beni kirpi sanır. Oysa ben kirpigillerden değil, kemiriciler takımındanım.

Afrika ve Akdeniz ülkelerinin yanı sıra Hindistan ve Nepal'de yaşarım. Türkiye'de ise en çok Hatay, Kahramanmaraş, Adana, Adıyaman, Mersin, Antalya, Muğla, Aydın ve İzmir'de görülürüm.
Boyum 70-90 cm, kuyruğum 8-10 cm, ağırlığım ise 11-18 kg arasında değişir. Başım gövdemden daha büyüktür, boynum kalındır ve kulaklarım oldukça küçüktür.

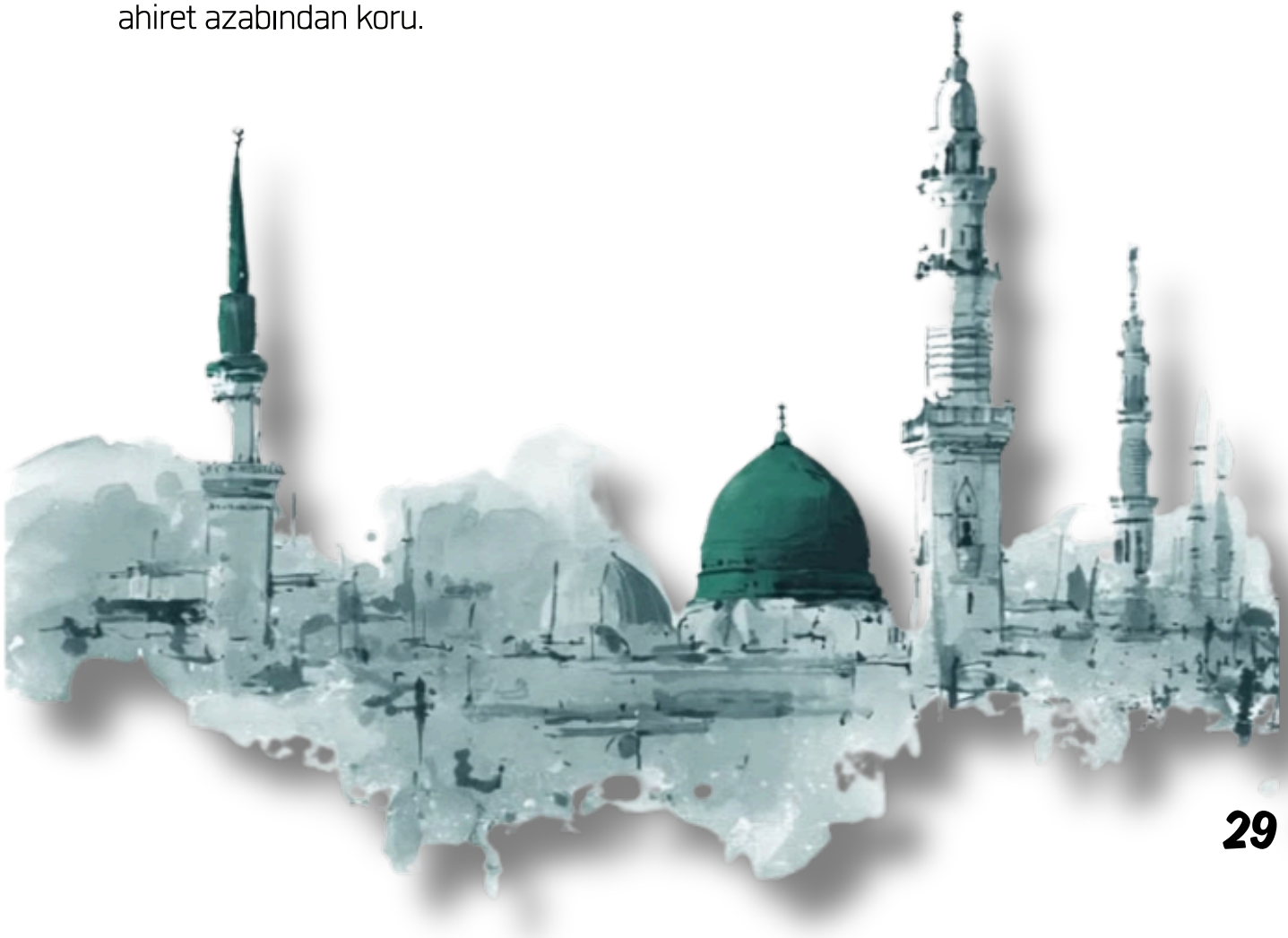

Ağzımın ön tarafında, diğer kemiriciler gibi iki kesici dişim bulunur. Bu güçlü dişlerim sayesinde sert cisimleri kemirebilirim. Yapraklar, çiçekler, yumuşak meyveler ve küçük dallarla beslenirim. Geceleri aktif olur, gündüzleri ise dinlenirim.
Yuvamı diğer kemiriciler gibi toprağın altına yaparım. Toprağı kazarak 2-3 metre uzunluğunda ve 30-40 cm çapında bir tünel açarım. Tünelin sonunda dinlenmek ve yavrularımı büyütmek için kullandığım ayrı bir oda bulunur. Beslenmediğim zamanlarda yuvamda dinlenirim. Kış uykusuna yatmam. Ormanlarda, çayırlarda ve hatta çöllerde bile yaşayabilirim.

Tehlike anında önce kaçmayı denerim. Fakat çok zor durumda kalırsam oklarımı kullanırım. Normalde yatık duran oklarımı kendimi savunurken dikleştiririm. Bazen de oklarımı birbirine çarparak karşımdakini korkutacak sesler çıkarırım. Saldırıya uğrarsam sırtımdaki oklu kısmı tehlikenin geldiği yöne çeviririm. Ama insanların sandığı gibi oklarımı hiçbir zaman fırlatmam.
Bana verilen her özellik, yaşayacağım ortama uygun şekilde yaratılmıştır. Güçlü kesici dişlerim, toprağın altındaki yuvam, geceleri aktif olmam ve gerektiğinde beni koruyan oklarım... Bunların hiçbiri tesadüf değildir. Ben bunları kendim seçmedim, kendim de yapmadım.

BİR DUA

Ya Rabbi, bizleri nefis ve şeytanın şerrinden, kabir azabından ve cehennem ateşinden muhafaza eyle ve cennet-ül firdevste mesut kıl.
Ey Şafi olan Allah'ım. Gönlümüzdeki yaralara, bedenimizdeki dertlere, içimizdeki sıkıntılara şifa ver. Maddi ve manevi tüm hastalıklarımıza şifayı Senden isteriz.
Rabbimiz, bizi sana teslim olanlardan eyle, neslimizden de sana teslim olan bir ümmet çıkar.
Evimizi hane-i saadet misali; ibadet, sohbet, itaat, muvaffakiyet, muhabbet, kanaat, muavenet, istirahat ve saadet yuvası eyle.
Allah'ım! Bütün işlerimizin sonucunu güzel eyle. Bizi dünya perişanlığından ve ahiret azabından koru.

Dünyanın Unutulmuş Müslümanları:

SURİNAM

Güney Amerika'nın küçük ülkesi Surinam, nüfusa oranla Amerika kıtasının en yüksek Müslüman yüzdesine sahip ülkesi üstelik buraya İslam, Ortadoğu'dan değil, Hollanda sömürge düzeninin iki ucundan: Hindistan ve Endonezya'dan gelmiştir.

Tarihsel Arka Plan:

Şeker Tarlalarından Camiye

Surinam'a İslam, fatihlerle değil, sömürge ekonomisinin işçi ihtiyacıyla geldi. Kölelik 1863'te kalkınca Hollanda, 1873'ten itibaren İngiliz Hindistanı'ndan sözleşmeli işçiler getirdi; çoğu Müslümandı. 1890-1939 arasında bu kez Hollanda Doğu Hint Adaları'ndan (bugünkü Endonezya), özellikle Cava'dan yaklaşık 33.000 işçi daha ülkeye taşındı. source Sözleşmeleri bitince büyük kısmı ülkede kaldı, toprak sahibi oldu.

Sonuç: aynı ülkede, aynı dine iki farklı kıtadan ulaşmış iki topluluk Hindistanlı Hindustaniler ve Endonezyalı Cavalılar yan yana yaşıyor.

İki Köken, İki Mezhep

Mezhep haritası göç tarihinin aynası: Hindustaniler ağırlıklı Hanefi, Cavalılar ise Şafii mezhebine bağlı. 2012 sayımına göre yaklaşık 74.000 kişilik Cavalı nüfusun üçte ikisi (yaklaşık 49.500 kişi) Müslüman. Cava kökenlilerde İslam, adadan getirilen Kejawèn (senkretik Cava maneviyatı) ile iç içe yaşıyor; "slametan" adlı toplu duapaylaşım törenleri bunun örneği. Toplulukta Arap merkezli püritan bir İslam'ı önceleyen reformistlerle, yerel kültüre bağlı gelenekselciler arasında süregelen bir gerilim de var.

Camiler ve İbadet Hayatı

Başkent Paramaribo'daki Keizerstraat caddesinde yan yana duran cami ve sinagog, ülkedeki dinler arası uyumun en güzel simgesidir.

Bugünkü Durum

Hristiyanlık ve Hinduizm'in ardından ülkedeki üçüncü büyük din olan İslam, mecliste temsil edilmekte ve Müslümanlar herhangi bir ayrımcılıkla karşılaşmamaktadır. Surinam, bu yüksek nüfus oranı nedeniyle 1990'lardan beri İslam İşbirliği Teşkilatı üyesidir. Güney ve Güneydoğu Asya köklerini harmanlayan Surinam Müslümanları, dünyada eşine az rastlanır bir İslami kimlik sunmaktadır.

5. NÜKTE'DEN

Her namaz vakti, bir değişimin başlangıcıdır.
İlâhî icraatları ve rahmet hediyelerini hatırlatır.

İnsan zayıf, âciz, fakir ve iktidarsızdır.
İhtiyaçları ve hayatın yükleri ise çoktur.

Sevdiklerinin ayrılığıyla incinir.
Ömrü, gücü ve sabrı; büyük arzularına yetmez.

Bu vakitlerde namaz, fıtrata en uygun kulluk borcudur.

FECİR • SABAH VAKTİ
Ruh, Allah'ın dergâhına niyaz ve namazla yönelir.
Sonsuz güç ve rahmet sahibinden medet ister.

Sabah namazı, günün sorumlulukları için bir dayanak noktasıdır.

ZUHR • ÖĞLE VAKTİ
İşler yoğunlaşır, dünyanın yükü ağırlaşır.
Ruh, bir nefes almak ister.

Gafletten sıyrılıp Bâki olan Yaratıcıya yönelir.
Hamd, şükür, rükü ve secdeyle kulluğunu sunar.

"Namaz, müminin miracıdır."
Secde Yıldızlarım
30 gün, 30 yıldız, tek güzel alışkanlık...
Her namaz, kalbini biraz daha aydınlatır...
Küçük adımlar, büyük değişimler...
Allah'a daha yakın
Daha huzurlu
Daha iyi bir ben
Unutma:
Her namaz bir fırsat
Her secde bir yakınlık
Her gün yeni bir başlangıç
Hedef 30 gün, ömür boyu devam...
Bugün senin yıldızın hangisi?

"..Kim nefsinin bencilliğinden korunmayı başarırsa işte kurtuluşa erecekler onlardır."
(Haşr, 59/9)

KİTAPAYRACIADANA
BOOK_MARK01
KİTAP AYRACI
KİTAPAYRACI01
T.ME/KİTAPAYRACİADANA
KİTAPAYRACİADANA.COM
KİTAP AYRACI ADANA
KİTAP AYRACI RİSALE